Gemeente Midden-Delfland
Anna van Raesfeltstraat 37, Postbus 1, 2636 ZG Schipluiden
T (015) 380 41 11, F (015) 380 99 92
E gemeente@middendelfland.nl, I www.middendelfland.nl
cittaslow

Datum	26 september 2024
Nummer	2024-10-12
Datum commissievergadering	08 oktober 2024
Datum raadsvergadering	22 oktober 2024

Oplegger

Zaaknummer	687261
Onderwerp	Het vaststellen van de Nota van beantwoording en het afvalinzamel-beleid 2030
Portefeuillehouder	F.A. Voskamp
Uiterste behandeldatum (met toelichting)	
Eerdere besluitvorming	
Samenvatting voorstel	Onze overheid ontwikkelde het programma VANG - Huishoudelijk afval (HHA) om gemeenten te helpen de nodige stappen te zetten naar een circulaire economie. Het doel is om in 2050 volledig circulair te zijn. In de komende jaren ligt de focus op het nog beter scheiden van restafval en het verbeteren van de kwaliteit van de gescheiden afvalstromen. Om het scheiden (financieel) aantrekkelijker te maken verhoogt de overheid in de komende jaren stapsgewijs de belasting op het verbranden van restafval. Om de afvalstoffenheffing voor bewoners niet al te veel te laten stijgen is het noodzakelijk dat gemeenten het scheiden van restafval nog verder stimuleert. Op 21 maart 2023 is er in samenwerking met de NVRD en Avalex een raadsinformatieavond georganiseerd. Hierin zijn de raadsleden geïnformeerd over de huidige stand van zaken van het afval scheidingsgedrag van Midden-Delflandse huishoudens (zie figuur 1). Ook werd verteld over de in Nederlandse gemeenten gebruikte manieren om de hoeveelheid restafval te beperken en de effectiviteit van deze manieren. Hieruit werd duidelijk dat het introduceren van financiële prikkels de beste maatregel is om het scheidingsgedrag bij bewoners te stimuleren. Om de prijsprikkel op restafval in te voeren worden de volgende voorstellen gedaan: 1. Voorstel 1 is om ten vroegste per 1 januari 2026 voor het aanbieden van restafval bewoners een prijsprikkel in te voeren. Dat bedrag zal zodanig gekozen worden dat wanneer bewoners het huidige gemiddelde scheidingsgedrag aanhouden dat de huishoudens geen verhoging van het verwijderen van afvalstoffen ervaren. Bewoners die beter scheiden zullen een verlaging van de kosten voor het verwijderen van afvalstoffen ervaren en bewoners die niet scheiden zullen een verhoging ervaren. Dit past beter bij het "de vervuiler betaalt"-principe. Bewoners die tot op heden voor kwijtschelding in aanmerking komen, betalen toekomstig wel (een gedeelte) van het variabele tarief (doen mee aan de prijsprikkel). 2. Voorstel 2 is om na de invoering van voorstel 1 de hoeveelheid restafval verder te verlagen door gerichte communicatie, participatie en preventie.
Beslispunten	De gemeenteraad besluit om de Nota van beantwoording en het Afvalinzamelbeleid 2030 vast te stellen.

Bijlage(n)	1. Matrix Zienswijzen-Onderwerpen 2. Nota van beantwoording 3. Afvalinzamelbeleid 2030 4. Zienswijzen 5. Antwoorden op vragen A t/m G uit de raadscommissie
Advies commissie	De fracties hebben diverse vragen en opmerkingen over het voorstel. Het wordt als een bespreekpunt doorgeleid naar de raad. Vraagpunten zijn o.a.: A Consultatie maatschappelijk middenveld B Kosten € 20.000 per container of totaal C Gefaseerde invoering (eerst zonder prijsprikkel) D Inzicht in kosten per huishouden nu en na invoering E Inzetten van Avalexpas en Avalex-app F Onderbouwing over investeringen door gemeente versus Avalex G Inzamelen incontinentie-materiaal discreet

Raadsbesluit	o Akkoord / o Niet akkoord	
	Opmerking:	
	Datum van besluit gemeenteraad:	
	A. de Vos griffier	F.I. Noordermeer – van Slageren voorzitter

Inleiding

Onze overheid ontwikkelde het programma VANG - Huishoudelijk afval (HHA) om gemeenten te helpen de nodige stappen te zetten naar een circulaire economie. Het doel is om in 2050 volledig circulair te zijn. In de komende jaren ligt de focus op het nog beter scheiden van restafval en het verbeteren van de kwaliteit van de gescheiden afvalstromen. Om het scheiden (financieel) aantrekkelijker te maken verhoogt de overheid in de komende jaren stapsgewijs de belasting op het verbranden van restafval. Om de afvalstoffenheffing voor bewoners niet al te veel te laten stijgen is het noodzakelijk dat gemeenten het scheiden van restafval nog verder stimuleert.
Op 21 maart 2023 is er in samenwerking met de NVRD en Avalex een raadsinformatieavond georganiseerd. Hierin zijn de raadsleden geïnformeerd over de huidige stand van zaken van het afval scheidingsgedrag van Midden-Delflandse huishoudens (zie figuur 1). Ook werd verteld over de in Nederlandse gemeenten gebruikte manieren om de hoeveelheid restafval te beperken en de effectiviteit van deze manieren. Hieruit werd duidelijk dat het introduceren van financiële prikkels de beste maatregel is om het scheidingsgedrag bij bewoners te stimuleren.
Om de prijsprikkel op restafval in te voeren worden de volgende voorstellen gedaan:
1. Voorstel 1 is om ten vroegste per 1 januari 2026 voor het aanbieden van restafval bewoners een prijsprikkel in te voeren. Dat bedrag zal zodanig gekozen worden dat wanneer bewoners het huidige gemiddelde scheidingsgedrag aanhouden dat de huishoudens geen verhoging van het verwijderen van afvalstoffen ervaren. Bewoners die beter scheiden zullen een verlaging van de kosten voor het verwijderen van afvalstoffen ervaren en bewoners die niet scheiden zullen een verhoging ervaren. Dit past beter bij het "de vervuiler betaalt"-principe. Bewoners die tot op heden voor kwijtschelding in aanmerking komen, betalen toekomstig wel (een gedeelte) van het variabele tarief (doen mee aan de prijsprikkel).
2. Voorstel 2 is om na de invoering van voorstel 1 de hoeveelheid restafval verder te verlagen door gerichte communicatie, participatie en preventie.

Ten gevolge van de zienswijzen (waaronder die uit de raad) worden in de Nota van Beantwoording de volgende aanpassingen voorgesteld in het ontwerp-afvalbeleid 2030:

a. De onderbouwing van de keuze volume/frequentie aan het ontwerp toe te voegen (zie a.);
b. De toevoeging in hoofdstuk 5.6 dat er ondergrondse restafvalcontainers bij de gestapelde bouw komen met zowel een grote inworptrommel (60l) als een kleine trommel 30l (zie b);
c. De naam van het ontwerp-afvalbeleid 2030 te veranderen naar afvalinzamelbeleid 2030 (zie h).
d. Om voor de bewoners die in aanmerking komen voor kwijtschelding dit te doen over zowel het vaste deel van de heffing als ook de eerste 50 kg restafval in hoofdstuk 5.4-7(zie q);

Beoogd maatschappelijk effect

Om bij te dragen aan de VANG-HHA doelstelling en om bewoners de keuze te geven de kosten voor het verwijderen van huishoudelijk afval zo laag mogelijk te houden door het beter scheiden van afval. Bewoners die hun afval goed scheiden kunnen op die manier hun afvalstoffenheffing zo laag mogelijk houden. Bewoners die hun afval niet goed scheiden zullen meer voor het verwijderen van het huishoudelijk afval gaan betalen.

Argumenten

1. De overheid verhoogt de belasting voor het verbranden van restafval in de komende jaren om het scheidingsgedrag van burgers te stimuleren. De consequentie voor de gemeenten is om de afvalstoffenheffing te verhogen.
2. De genoemde voorstellen zullen bijdragen aan a). het verbeteren van het scheidingsgedrag van bewoners en b). het "de vervuiler betaalt" principe bij het inzamelen van huishoudelijk afval te introduceren. Dat betekent dat bewoners die niet/minder scheiden meer kosten hebben voor het verwijderen van afvalstoffen dan bewoners die wel/beter scheiden.
3. Bij te dragen aan de VANG – HHA doelstelling.

Kanttekeningen

1. Voorstel 1 kan pas worden uitgevoerd wanneer Avalex en de gemeente de bij dit voorstel benodigde administratie kan afwikkelen.

2. Binnen de Avalex gemeenten is de gemeente Midden-Delfland voorloper bij de introductie van een prijsprikkel op restafval. Mede hierdoor zijn er enerzijds onzekerheden (ervaringen, tijd, financiën, uitvoering). Deze onzekerheden worden zoveel als mogelijk worden beperkt door bijvoorbeeld ervaringen uit ander gemeenten die de prijsprikkel al hebben ingevoerd.
3. Kennis te nemen van de risico's en kanttekeningen uit het afvalbeleid 2030.

Financiën

De voorstellen hebben alleen in 2025 effect op de gemeente financiën. De eenmalige invoeringskosten voor Avalex worden normaliter uit de egalisatievoorziening gefinancierd. Indien deze niet toereikend is, volgt een voorstel om deze te dekken vanuit de algemene reserves. Echter; vanwege de lage stand van de egalisatievoorziening, is het voorstel de eenmalige invoeringskosten 2025 direct vanuit de algemene reserve te dekken.
De structurele kosten gerelateerd aan de invoering van een prijsprikkel op restafval zijn verrekend in de toekomstige afvalstoffenheffing. De kostenraming implementatie afvalbeleid 2030 bestaat deels uit aannames en inschattingen. Meer- of minderkosten worden gesaldeerd met de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing.

Communicatie en participatie

Bewoners worden via het Nieuwsblad Midden-Delfland, sociale media en indien gewenst per brief geïnformeerd over de voorstelde veranderingen op verschillende momenten. Ook nadat de voorstellen zijn gerealiseerd is het van belang om te blijven communiceren over de scheidingsresultaten. Hiermee wordt verder scheiding van afval gestimuleerd.

Vervolgstappen

Nadat de raad akkoord is gegaan met de voorstellen zal het college in samenwerking met Avalex de realisatie ter handnemen. De invoering van voorstel 1 is afhankelijk van voorbereiding die binnen Avalex dient te geschieden. De bewonersbijdrage aan de kosten voor het verwijderen van restafval zal in overleg met Avalex door het college worden vastgesteld.
Tevens zullen de afvalstoffenverordening, het Uitvoeringsbesluit afvalstoffen en de verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrechten worden aangepast.

Reactie college op commissiebehandeling

De antwoorden op vraagpunten A t/m G uit de raadscommissie zijn in een apart document bij de raadsstukken bijgevoerd.